

Evolutia relatiilor dintre doua personaje implicate Intr-o drama studiata Act venetian - Camil Petrescu

Introducere

Prin Camil Petrescu literatura romana a realizat sincronizarea cu modelele occidentale si modernizarea procedeelelor si a tematicii, atat In proza prin romanele Ultima noapte de dragoste, Intaia noapte de razboi, cat si In teatru prin dramele de idei Act venetian, Jocul ielelor sau Suflete tari. Daca operele epice permit asocieri cu nume precum Marcel Proust sau A. Gide, teatrul poate fi corelat cu dramele absolute ale lui Ibsen.

Ilustrarea elementelor specifice textului dramatic, semnificative pentru realizarea personajlor

Act venetian (1919) este o drama de idei ce are ca tema conditia intelectualului aflat Intr-un proces de autocunoastere, In urma experientei In dragoste. Opera se Incadreaza In genul dramatic prin caracterul fictiv, prin faptul ca este scrisa pentru a fi pusa In scena, prin preferinta pentru monolog si dialog ca modalitati de expunere. Textul este structurat In acte, tablouri si scene, iar indicatiile scenice sunt singurele interventii ale autorului. Naratorul lipseste, iar evenimentele evolueaza direct pe scena In fata spectatorilor. De asemenea, opera este o drama prin conflictul ce evidentiaza complexitatea vietii reale si a psihologiei personajului principal, prin continutul grav si prin crearea unor situatii care reliefeaza aspecte credibile ale vietii.

Subiectul dramatic se desfasoara pe parcursul a trei acte, pe fundalul a doua tablouri: palatul In stil renascentist al lui Pietro Gralla (primul si ultimul act) si "chioscul" de pe mare (Actul II). El este construit gradat, schema dramei constand In succesiunea revelatiilor din constiinta personajelor, ce mentine tensiunea scenica si are drept consecinta evolutia protagonistilor, dinamica lor interioara, faptul ca situatia finala nu se suprapune celei initiale, ca In comedie, unde conflictul se rezolva printr-o solutie de compromis..

Evidentierea relatiilor initiale dintre cele doua personaje

Personajele piesei sunt putin numeroase (Pietro, Alta, Cellino, Nicola, Fania, Elmo), iar protagonistii sunt caracterizati mai ales prin modalitati indirecte, ceea ce este specific operelor dramatice. Cu exceptia didascaliiilor din care extragem portretele facute direct de narator, trasaturile de caracter rezulta din dialoguri, fapte, etalarea unor conceptii si crearea unor antiteze.

Conflictul dramatic principal are ca sursa confruntarea lui Pietro, protagonistul, cu Cellino, antagonist. Confruntarea nu are resorturi sociale, ci pune fata In fata doua sisteme axilogice (de valori) complet opuse. Dialogul se poarta pe marginea a doua realitati: cea politica, strategica, militara, pe de o parte, si cea erotica, pe de alta parte. Pietro apare ca un ambitios luptator pentru onoarea Venetiei, ajuns conducator al flotei prin propriile merite, spirit patriotic preocupat de soarta

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

republicii. La polul opus, Cellino nu-si cunoaste fregata, nu a participat la nicio lupta si nu a calatorit pe mare decat ca pasager, dar Isi recompenseaza periodic capitania, dovedind lipsa de constiinta de cetatean, superficialitate si iresponsabilitate.

Conflictul interior al lui Pietro Gralla evidentiaza spiritul hipersensibil, hiperanalitic si problematizant al personajului care are revelatia caracterului utopic, idealist al propriului sistem de valori. "Nu tu m-ai Inselat, eu m-am Inselat" este fraza ce sintetizeaza principala schimbare a capitanului, care Intelege ca realitatea infirma conceptia lui absolutista. Dintr-un intelectual inadaptat social, Gralla va deveni un individ care gaseste In interior resursele pentru a-si depasi criza, In asa fel Incat desi este Invins prin tradarea Alteii, ramane un Invingator prin puterea de regenerare; aceasta Il diferentiaza de eroii din alte piese camilpetresciene, care prefera sinuciderea In momentul anularii idealurilor (Gelu Ruscanu din Jocul ielelor).

Viteazul conducator de flota, ajuns la acest statut prin merite proprii, dupa parcurgerea mai multor etape, are In fata nu urmasul unor strabuni eroi Inscrisi In Cartea de aur a Venetiei, ci "Iepadatura" nedemna de originea nobila a predecesorilor sai. Dispretul lui Gralla se manifesta fara menajamente: "ratoi gatit", "ramasita unui neam ilustru", "tanar putred" sunt adresari directe ale superiorului fata de Cellino.

Atitudinea ferma a lui Pietro si detasarea sa de moravurile Venetiei justifica refuzul lui de a urma vestimentatia epocii, spre deosebire de Cellino, care este fidel "veacului de rafinament" parizian prin peruca, pomadarea fetei si prin alegerea pretioasa a hainelor, semn al aparentei luate drept esenta.

Relevarea trasaturilor celor doua personaje prin raportare la scene

Raportul protagonist-antagonist dintre cei doi se evidentiaza mai ales In scenele IV-VI din primul act, In dialogul declansat de sosirea marchizei de Caratesta, cumnata dogelui, al carei sigisbei este Cellino. Personajele au viziuni contrastante nu numai asupra conditiei de strateg, ci si asupra iubirii, caci cautatorului de absolut In dragoste care este Pietro i se opune aventurierul Cellino. Pentru acesta din urma, efemeritatea aventurii si numarul cat mai mare de cuceriri, implicand aspectul carnal al iubirii, reprezinta un modus vivendi, In timp ce Gralla are o conceptie exclusivista asupra dragostei ("dragosea e preferinta exclusiva sau nu mai e nimic"), preferand o relatie durabila, profunda ("daca n-ai vazut o femeie care iubeste, atunci n-ai vazut niciodata o femeie frumoasa"), intelectualizata si esentializata ("O femeie nu e numai trupul ei, fiindca orice femeie are o frumusetate nemarginita..."), caci femeia este considerata o monada (concept preluat din filozofia lui Leibnitz care desemneaza "punctul care reflecta In el toata existenta universului", asemeni unei "picaturi de roua In care se rasfrange tot ce exista" sau unei "frunze de stejar In care e toata padurea").

Exista o viziune unitara asupra iubirii concepute ca un absolut la protagonistii operelor lui Camil Petrescu, Intrucat fraze similare cu cele ale lui Gralla regasim si In romanul Ultima noapte de dragoste, Intaia noapte de razboi: "Acei ce se iubesc au drept de viata si de moarte unul asupra celuilalt" sau "O iubire mare e mai curand un proces de autocunoastere. Trebuie timp si trebuie

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

complicitate pentru formarea ei".

Formularea unei opinii argumentate despre evolutia relatiilor dintre cele doua personaje, din perspectiva finalului

Finalul permite o analogie cu romanele lui Hermann Hesse (Narcis si Gura-de-Aur sau Jocul cu margele de sticla): doua personaje aflate la Inceput pe pozitii antagonice Isi inverseaza rolurile la sfarsit. Cellino evolueaza de la statutul de aventurier superficial la cel de Insetat de cunoastere, alegandu-l pe Gralla drept maestru, iar acesta Intelege ca poate Invata de la "ratoiul gatit" din Actul I lectia adaptarii la viata sociala.

Concluzie

Astfel, daca personajele plate ale comediei clasice sunt tipuri umane, fara e avolua pe parcurs, personajele dramei de idei sunt rotunde prin complexitate psihologica, prin bogatia substatei interioare, prin evolutia previzibila si prin schimbarea statutului In final. Act venetian ramane una dintre cele mai convingatoare realizari dramatice ale lui Camil Petrescu, justificand pozitia de creator al dramei de idei atribuita viitorului prozator.